



**ΣΥΝΗΓΟΡΟΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ**  
ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΑΡΧΗ

**Αθήνα 20 Ιουλίου 2010**

**Κύκλος Δικαιωμάτων του Ανθρώπου**

**Διαπιστώσεις και προτάσεις του Συνηγόρου του Πολίτη  
για το ιστορικό εμπορικό κέντρο της Αθήνας**

Εκατοντάδες κάτοικοι, επιχειρηματίες και εργαζόμενοι στο ιστορικό εμπορικό κέντρο της Αθήνας κατήγγειλαν στον Συνήγορο του Πολίτη πως αντιμετωπίζουν σοβαρά προβλήματα από τη ραγδαία υποβάθμιση της περιοχής αυτής και ειδικότερα στο εσωτερικό του δακτυλίου που σχηματίζουν οι οδοί Μενάνδρου, Γερανίου, Κλεισθένους, Αγίου Κωνσταντίνου, Αθηνάς, Σωκράτους και Ευριπίδου. Κλιμάκιο του Συνήγορου του Πολίτη διενήργησαν αυτοψίες στις 13 Μαΐου 2009 και στις 12 Μαρτίου 2010, συναντήθηκαν με πολίτες και εκπροσώπους φορέων, συνομίλησαν με περιοίκους και επαγγελματίες της περιοχής και κατέγραψαν τα προβλήματα. Η Αρχή συναντήθηκε επίσης με τους διοικητές των αστυνομικών τμημάτων Ομονοίας και Ακρόπολης και με τον αντιδήμαρχο καταστημάτων και ασφάλειας του Δήμου Αθηναίων.

Κατόπιν τούτων, ο Συνήγορος του Πολίτη συνέταξε και έστειλε στους αρμόδιους φορείς έγγραφο με διαπιστώσεις και προτάσεις για την λήψη μέτρων. Τα βασικά ζητήματα που θίγει είναι η αποκατάσταση συνθηκών ανθρώπινης και αξιοπρεπούς διαβίωσης στην περιοχή, η προστασία της δημόσιας υγείας και η τήρηση της δημόσιας τάξης και ασφάλειας. Θα ακολουθήσει και νέα παρέμβασή του για άλλα ειδικότερα ζητήματα τα οποία αφορούν την υποβάθμιση του περιβάλλοντος και άπτονται της εν γένει ποιότητας ζωής των πολιτών στην ευρύτερη περιοχή (συστηματική υποβάθμιση δημόσιου χώρου, μη τήρηση των εγκεκριμένων χρήσεων γης, ανάπτυξη του παραεμπορίου κ.ά).

Ο Συνήγορος του Πολίτη δεσμεύεται ότι θα αναλάβει την πρωτοβουλία της πρόσκλησης των αρμόδιων φορέων σε κοινή συνάντηση εργασίας εντός του Οκτωβρίου 2010, προκειμένου να εκθέσουν τις απόψεις τους για την ανάληψη από μέρους τους των αναγκαίων μέτρων προς επίλυση των ανωτέρω προβλημάτων, και την πορεία υλοποίησής τους.

### **Διαπιστώσεις**

Η μαζική διαμονή ανθρώπων, μεταξύ των οποίων πλήθος αλλοδαπών χωρίς έγγραφα παραμονής, σε μισθωμένα διαμερίσματα της περιοχής δημιουργούν συνθήκες που υπερβαίνουν κάθε στοιχειώδες ανεκτό όριο για την αξιοπρεπή διαβίωση προσώπων. Υποβαθμίζονται συστηματικά οι γενικοί όροι διαβίωσης και κυκλοφορίας, ακόμη και όσον αφορά και αυτή την ευχέρεια πρόσβασης σε ορισμένα σημεία της περιοχής, στο πλαίσιο είτε της κατοίκησης, είτε της ανάπτυξης επιχειρηματικής δραστηριότητας. Η δημόσια υγεία τίθεται σε κίνδυνο αφ' ενός με την ελλιπή τήρηση όρων υγιεινής και καθαριότητας, αφ' ετέρου με την περιορισμένη συνδρομή που παρέχουν οι αρμόδιες υπηρεσίες υγείας και καθαριότητας του κεντρικού κράτους όσο και της τοπικής αυτοδιοίκησης. Στην περιοχή παρατηρείται συστηματική και ανέλεγκτη εμπορία και χρήση ναρκωτικών ουσιών και εν γένει παραβατικότητα και εγκληματικότητα «του δρόμου». Παρατηρείται επίσης οργανωμένη εγκληματικότητα κυκλομάτων εμπορίας ανθρώπων και σεξουαλικής εκμετάλλευσης κυρίως γυναικών αλλοδαπής προέλευσης. Η δημόσια τάξη και ασφάλεια διακυβεύονται αφ' ενός από τις περιστάσεις αυξημένης επικινδυνότητας που φέρονται να επικρατούν στη περιοχή, αφ' ετέρου από την ανεπαρκή αστυνόμευση. Αυτό δημιουργεί ένα κοινωνικό «ηθικό πανικό», αύξουσες τάσεις εθνοφυλετικής και κοινωνικής μισαλλοδοξίας, αλλά και ευνοϊκές συνθήκες για τη δράση ακραίων πολιτικών ομάδων με ξενοφοβικές και ρατσιστικές αντιλήψεις.

Τα προβλήματα της περιοχής του ιστορικού κέντρου εξαρτώνται άμεσα από:

- i. την αμηχανία της διοίκησης, αλλά και του νομοθέτη μπροστά στον πολύ μεγάλο και διαρκώς αυξανόμενο αριθμό αλλοδαπών «χωρίς χαρτιά», που διαβιούν σε συνθήκες αθλιότητας και στο απόλυτο περιθώριο της οικονομικής και κοινωνικής ζωής

ii. την ανεπάρκεια σχεδιασμού και την παντελή έλλειψη μέτρων για την πρόληψη και την αντιμετώπιση των κινδύνων για τη δημόσια υγεία εξαιτίας της υπερσυγκέντρωσης στον αστικό ιστό πληθυσμών με τα προαναφερθέντα χαρακτηριστικά

iii. τα γενικότερα προβλήματα σχεδιασμού, αποτελεσματικής υλοποίησης αλλά και κοινωνικής συναίνεσης ως προς τα μέτρα καταπολέμησης της χρήσης ναρκωτικών ουσιών, στήριξης των τοξικοεξαρτημένων και χωροθέτησης σχετικών εγκαταστάσεων.

## Προτάσεις

Τα προβλήματα, τα οποία διαπιστώνονται πλήττουν θεμελιώδη δικαιώματα των ανθρώπων, που διαβιούν στην ευρύτερη περιοχή. Είναι ιδιαίτερα σοβαρά και σύνθετα και χρήζουν άμεσης αντιμετώπισης, αλλά και μεσοπρόθεσμων πολιτικών και ειδικών χειρισμών από τις αρμόδιες αρχές, τόσο της κεντρικής διοίκησης, όσο και της τοπικής αυτοδιοίκησης. Για το λόγο αυτό, απαιτείται η συνεργασία και ο συντονισμός των φορέων προς εξεύρεση λύσεων. Ο Συνήγορος του Πολίτη κρίνει ότι το ζήτημα του συντονισμού και του ελέγχου υλοποίησης των επιμέρους δράσεων και η εποπτεία της αποτελεσματικής εφαρμογής τους, θα πρέπει να ανατεθεί σε κάποιο ήδη υφιστάμενο πολιτειακό φορέα ή αρχή, που θα ενεργεί ως “primus inter pares” συντονιστικά και ελεγκτικά, και θα έχει την κύρια ευθύνη λογοδοσίας έναντι της κυβέρνησης και των πολιτών. Στην κατεύθυνση αυτή θα πρέπει να αξιοποιηθεί η πλούσια (κυρίως θετική αλλά και αρνητική) εμπειρία από την εφαρμογή των μειζόνων ευρωπαϊκών προγραμμάτων URBAN I και II.

Περαιτέρω, ο Συνήγορος του Πολίτη κρίνει ότι η παρούσα κατάσταση καθιστά επιβαλλόμενη τη λήψη άμεσων μέτρων για:

**A)** Την προστασία της δημόσιας τάξης και ασφάλειας με την εφαρμογή ειδικού αστυνομικού σχεδιασμού προσαρμοσμένου στις τοπικές συνθήκες. Απολύτως αναγκαία κρίνεται η αναβάθμιση της αμεσότητας της αστυνομικής παρέμβασης σε προβληματικές καταστάσεις και στις κλήσεις θυμάτων. Θα πρέπει να ενεργοποιηθούν τα υφιστάμενα στο Δήμο Αθηναίων Τοπικά συμβούλια πρόληψης της παραβατικότητας. Επίσης, να συγκροτηθεί το προβλεπόμενο Κεντρικό Συμβούλιο Πρόληψης της Παραβατικότητας, η θητεία του οποίου έχει λήξει από τον Ιούνιο 2009.

**B)** Την ειδική μέριμνα των αλλοδαπών, οι οποίοι διαβιούν στην περιοχή, με τη λήψη μέτρων και πρωτοβουλιών όσο το επιτρέπει το δημοσιονομικό πρόβλημα της χώρας. Στην αποτελεσματική αντιμετώπιση των ανωτέρω θεμάτων θα συμβάλει η ολοκλήρωση των νομοθετικών πρωτοβουλιών για τη διαδικασία ασύλου. Τέλος, αναγκαία κρίνεται και η τροποποίηση των διατάξεων για την προστασία των θυμάτων εμπορίας ανθρώπων.

**Γ)** Την αναγνώριση ειδικού καθεστώτος διαμονής, στους αλλοδαπούς, οι οποίοι δεν είναι δυνατόν να απομακρυνθούν από την χώρα. Είναι απαραίτητη η αναγνώριση στα πρόσωπα αυτά ειδικού καθεστώτος προσωρινής παραμονής στην χώρα, για όσο διάστημα δεν είναι δυνατόν να απομακρυνθούν νομίμως από αυτήν, καθώς και την αναγνώριση σε αυτούς των δικαιωμάτων, τα οποία απορρέουν από μία τέτοια ρύθμιση (π.χ. εργασία, ιατροφαρμακευτική περίθαλψη, στέγη κλπ). Με τον τρόπο αυτό, θα αναδυθεί από την «αφάνεια» αυτός ο πληθυσμός και θα καταστεί – πέραν των άλλων- δυνατή και η αναγκαία καταγραφή του.

## ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

**Email:** [synigoros-press@synigoros.gr](mailto:synigoros-press@synigoros.gr)

**Παραγωγός Πέτρος: 210 7289625 - 6977366424**

**Παπαγεωργοπούλου Δημητρία 2107289604 - 6979362413**